सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीको निवारण तथा उक्त कार्यमा सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागको भूमिकाको संक्षिप्त जानकारी

१. पृष्ठभूमि**(Background)**

(क) सम्पत्ति शुद्धीकरण भनेको के हो

गैर कानुनी रुपमा कमाएको वा आर्जन गरेको रकम, धनसम्पत्ति कालो धन हो । कालो धनको आयलाई त्यसको वास्तविक स्वरुप वा स्रोत लुकाएर शुद्ध बनाउने प्रयासलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण भनिन्छ । अर्थात् अपराधिक कार्यबाट प्राप्त आर्जनलाई वैध स्रोतका रुपमा अर्थतन्त्रको मूलप्रवाहमा छिराउने वा बदल्ने प्रयासका रुपमा समेत लिन सकिन्छ।

(ख) आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी भनेको के हो

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४ को प्रयोजनका लागि कसैले कुनै महासन्धि अन्तरगतका कुनै कसूर मानिने कार्य गर्ने वा कुनै व्यक्तिको ज्यान लिने वा अंगभंग गर्ने उद्देश्यले वा त्यस्तो कसूर वा कसूर गर्ने कार्यमा रकम खर्च हुन्छ भन्ने थाहा पाई वा थाहा पाउनु पर्ने मनासिव कारण भई कुनैपनि तरिकाले कुनै रकम प्रदान गरेमा वा संकलन गरेमा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी गरेको सम्झनु पर्दछ ।

(ग) सम्पत्ति शुद्धीकरणसँग सम्बन्धित प्रमुख सम्बद्ध कसूरहरु

- ☐ आतंककारी कार्य र आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी,
- ☐ लागु औषध कारोवार,
- ☐ भ्रष्टाचार,
- ☐ अवैध हातहतियार कारोवार
- ☐ मानव तस्करी तथा अमूल्य वस्तु तथा वन र वन्यजन्तुको तस्करी,
- ☐ सीमा तस्करी,
- ☐ चिट्ठा ठगी,
- ☐ माफिया सञ्चालन,
- ☐ हुण्डि व्यापार,
- ☐ अपहरण र फिरौती,
- ☐ चोरी र डकैती (पाइरेसी),
- ☐ राजस्व छली,
- ☐ कुनैपनि गैर कानुनी कार्य वा कालो धनलाई सेतो पार्ने जुनसुकै कार्य ।

(घ) सम्पत्ति शुद्धीकरणका प्रभावहरु

- ☐ सामाजिक, आर्थिक र कानुनी पक्षमा नकारात्मक असर पर्ने,
- ☐ राजनीतिको अपराधिकरण र अपराधको राजनीतिकरण ,
- ☐ बैक तथा वित्तीय संस्थाहरु धरासायी बन्न जाने,
- ☐ व्यापारिक फर्म तथा कम्पनिहरु प्रभावित बन्ने, अस्वस्थ्य प्रतिस्पर्धा वढ्न जाने,
- ☐ वैदेशिक लगानी तथा विप्रेषण मुलुकभित्र नआउने खतरा,
- ☐ अर्थतन्त्र क्रमशः परनिर्भरतातर्फ उन्मुख बन्दै जाने,
- ☐ सुशासन र स्वच्छ अर्थतन्त्र निर्माणमा वाधा,
- ☐ राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय सुरक्षा माथि चुनौती सिर्जना,
- ☐ विदेशी विनिमय दुरुपयोग वढ्न जाने,
- ☐ राज्य प्रणालीमाथि विश्वासको वातावरण गुम्दै जाने,
- ☐ अपराध र अपराधी शक्तिशाली बन्न जाने,

- वित्तीय प्रणाली, कानूनी सुरक्षा, सामाजिक न्याय र वैश्विक वित्तीय प्रणाली जस्ता क्षेत्रमा नकारात्मक प्रभाव पार्ने।

(ङ) सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणको आवश्यकता

- शंकास्पद आर्थिक कारोवार पहिचान गरी सम्भावित अभियुक्तलाई अनुसन्धान गरी कानुनी दायरामा ल्याउन ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण गरी हुने लगानीलाई अपराधीकरण गरी अपराधीलाई दण्ड सजाँयको व्यवस्था गर्न ।
- अपराधिक क्रियाकलापद्धारा आजिर्ज सम्पत्तिबाट भएका लगानी जफत गर्न ।
- भविष्यमा सम्पत्ति शुद्धीकरण गर्ने वातावरण समाप्त गरी स्वस्थ अर्थतन्त्रको विकास गर्न ।

२. नेपालमा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणस‘‘ग सम्बन्धित कानुनी तथा संस्थागत व्यवस्था

(क) कानुनी व्यवस्था

- सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४
- सुपुर्दगी ऐन, २०७०
- पारस्परिक कानूनी सहायता ऐन, २०७०
- संगठित अपराध निवारण ऐन, २०७०
- कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का नियन्त्रण र जफत) ऐन, २०७०
- सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०७३
- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण (सूचीकृत व्यक्ति, समूह वा संगठनको सम्पत्ति वा कोष रोक्का) नियमावली, २०७०
- पारस्परिक कानूनी सहायता नियमावली, २०७०
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण रणनीति तथा कार्ययोजना, २०६८-२०७३
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड एवं वित्तीय कारबाही कार्यदलका सिफारिसहरु (तजभ ँबँ च्भअयम्भलमबतष्यलक)

(ख) संस्थागत व्यवस्था

- विशेष अदालत
- महान्यायधिवक्ताको कार्यालय
- वित्तीय जानकारी ईकाई
- नेपाल प्रहरी
- सम्बद्ध कसूरहरुमा कानुनी कारवाही गर्ने निकायहरु

३. विभागको दुरदृष्टि ध्येय र उद्देश्य

(क) स्थापनाः नेपाल सरकारको मिति २०६८।०३।०१ को निर्णयले २०६८।०४।२० मा छुट्टै विभागको रुपमा स्थापना ।

(ख) दुरदृष्टिः सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीमुक्त समाज निर्माण गर्न प्रभावकारी भूमिका निर्वाह गर्नु ।

(ग) ध्येयः सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्वन्धी कसूरको रोकथामको लागि आवश्यक कानूनी, संरचनागत, प्रक्रियागत र कार्यान्वयनगत व्यवस्था गरी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप राज्यको कानूनी, वित्तीय तथा सुरक्षा प्रणालीलाई थप सक्षम र सुदृढ बनाउन सम्बद्ध क्षेत्रसँग मिलेर काम गर्ने तथा खास गरेर यस सम्बन्धी अनुसन्धान तथा तहकिकात कार्य प्रभावकारी रुपमा सम्पादन गर्ने ।

(घ) उद्देश्यहरुः सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरको रोकथाम, नियन्त्रण र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य प्रभावकारी रुपमा सम्पादन गर्नु ।

(ङ) विभागले गर्ने कार्यहरु

सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्) निवारण ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०७३ र प्रचलित कानुनमा तोकिए बमोजिम सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागका प्रमुख कार्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ अन्तर्गतको कसूरको अनुसन्धान सम्वन्धी कार्य सम्पादन गर्ने,
- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्वन्धी कसूरको अनुसन्धानका लागि समन्वयात्मक तथा प्रभावकारी संयन्त्र र उपायको अवलम्बन गर्ने,
- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्वन्धी कसूरसँग सम्बन्धित सम्पत्तिको पहिचान, रोक्का तथा जफत गर्ने उपयुक्त संयन्त्र, प्रक्रिया तथा उपकरणको व्यवस्था गर्ने,
- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरको प्रभावकारी रुपमा अनुसन्धान गर्न अन्तराष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुपको कार्यविधि तयार गरी लागू गर्ने,
- ☐ अन्तर्देशीय रुपमा हुन सक्ने अवैध सम्पत्ति वा कारोबारको पहिचान, रोक्का, जफत तथा सोको सूचना सम्बद्ध निकायबीच प्रवाह हुने उपयुक्त व्यवस्था गर्ने ,
- ☐ कसूरको प्रकृति अनुसार आवश्यक भएमा अन्य सम्बन्धित निकाय वा क्षेत्रका विशेषज्ञ समेत रहने गरी संयुक्त अनुसन्धान टोली गठन गरी कार्य सम्पादन गर्ने ।
- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्वन्धी कसूरको अनुसन्धान गर्ने जनशक्तिको व्यावसायिक दक्षता तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्य गर्ने ।
- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी र सम्बद्ध कसूरको रोकथामको लागि आवश्यक कानूनी, संरचनागत, प्रक्रियागत र कार्यान्वयनगत व्यवस्था गरी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप राज्यको कानुनी, वित्तीय तथा सुरक्षा प्रणालीलाई थप सक्षम र सुदृढ बनाउन सम्बद्ध क्षेत्र (ब्रीरऋँत च्भनकभ) सँग मिलेर नियन्त्रण सम्बन्धी रणनीति तथा कार्ययोजनामा तोकिएका काम गर्न/गराउन मद्दत गर्ने ।

सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागबाट गर्नु पर्ने प्रक्रियात्मक कार्यका लागि देहायको कार्य गर्ने:

- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्वन्धी उजुरी, सूचना एवं जानकारी प्राप्त गर्ने,
- ☐ प्राप्त लिखित सूचना र शंकास्पद कारोवारको आधारमा त्यस्तो सूचनाको अभिलेख राख्ने, खानतलासी गर्ने, कागजात कब्जा गर्ने, खाता रोक्का गर्ने, सम्पत्ति रोक्का गर्ने र अभियुक्त पक्राउ गर्ने,
- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्वन्धी प्राप्त उजुरी, सूचना एवं जानकारीका सम्वन्धमा प्रारम्भिक जाँचबुझ अधिकृत तोक्ने र जाँचबुझ सम्वन्धी कार्य गर्ने गराउने,
- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण र आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरको अनुसन्धान गर्न विभागका अधिकृत, अन्य सरकारी अधिकृत वा सार्वजनिक संस्थानका अधिकृत कर्मचारीलाई क्षमता र विशेषज्ञताको आधारमा अनुसन्धान अधिकृत तोक्ने र अनुसन्धान सम्वन्धी कार्य गर्ने गराउने,
- ☐ अनुसन्धान सम्वन्धी कार्य सम्पन्न भएपछि कसूर देखिएमा सम्वन्धित सरकारी वकिल कार्यालयको निर्णय मुताविक विशेष अदालत समक्ष अभियोजन पत्र दायर गर्ने,
- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण गर्न सचेतना अभिवृद्धि गर्ने,
- ☐ प्रचलित कानुन बमोजिम विभागले गर्ने गरी तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

४. जरिवाना दण्ड सजाँय र पुरस्कार सम्बन्धी व्यवस्था

(क) दण्ड सजाँय सम्बन्धी व्यवस्था

- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कसूर गर्ने र सोको षडयन्त्र गर्ने व्यक्तिलाई बिगोको दोब्बर जरिवाना र कसूरको गाम्भीर्य हेरी दुई वर्षदेखि दश वर्षसम्म कैद हुनेछ । अन्य कसूर गर्ने व्यक्तिलाई उल्लिखित सजायको आधा सजाय हुनेछ ।

- आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर गर्ने व्यक्तिलाई विगो खुलेकोमा विगोको पाँच गुणा र विगो नखुलेकोमा एक करोड रूपैयाँसम्म जरिवाना र कसूरको गाम्भीर्य हेरी तीन वर्षदेखि बीस वर्षसम्म कैद हुनेछ ।
- अन्य कसूर गर्ने व्यक्तिलाई उल्लिखित सजाँयको आधा सजाय हुनेछ ।
- कुनै राष्ट्रसेवक वा सूचक संस्थाको पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई उल्लिखित सजायमा थप दश प्रतिशत सजाय हुनेछ ।

कानूनी व्यक्तिलाई कसूरको गाम्भीर्यका आधारमा देहायका कुनै वा सबै सजाय हुनेछः-
- जरिवानाको पाँच गुणासम्म जरिवाना गर्ने,
- अवधी तोकी सार्वजनिक खरीदमा निषेध गर्ने,
- अवधी तोकी उत्पादन वा सेवाको खरीद गर्न रोक लगाउने,
- हानि नोक्सानीको क्षतिपूति भराउने,
- इजाजतपत्र वा अनुमतिपत्र खारेज गर्ने, वा
- त्यस्तो कानूनी व्यक्तिलाई खारेज गर्ने ।

माथि लेखिएबाहेक कसैले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम उल्लङ्घन गरेमा बिगो खुलेकोमा बिगो जफत गरी विगो बमोजिमको जरिबाना र विगो नखुलेकोमा दशलाख रुपैयाँसम्म जरिबाना हुनेछ ।

(ख) गोपनीयता भङ्ग गर्नेलाई सजायः एक महिनादेखि तीन महिनासम्म कैद वा एकलाख रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुनेछ ।

(ग) प्रमाण लुकाउने वा नष्ट गर्नेलाई हुने सजायः कसूरको मात्रा अनुसार एक महिनादेखि तीन महिनासम्म कैद वा पचास हजारदेखि एक लाख रुपैयाँसम्म जरिबाना वा दुवै सजाय हुनेछ र सहयोग गर्नेलाई सो सजायको आधा सजाय हुनेछ ।
(घ) बाधा विरोध गर्नेलाई सजायः अनुसन्धान अधिकृतको प्रतिवेदनको आधारमा मुद्दा हेर्ने अधिकारीले छ महिनासम्म कैद वा पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय गर्न सक्नेछ ।

(ङ) हैरानी वा झण्झट दिनेलाई सजायः दुःख, हैरानी वा झण्झट दिने नियतले झुट्टा उजूरी दिएको प्रमाणित भएमा अनुसन्धान अधिकृतको प्रतिवेदनका आधारमा मुद्दा हेर्ने अधिकारीले त्यस्तो व्यक्तिलाई दशहजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(च) पुरस्कारको व्यवस्था : सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर गरेको सुराक लगाई उजुरी गरी तत्सम्बन्धी वा अन्य सवुत प्रमाण संकलनमा सहयोग पुऱ्याउने कुनै पनि व्यक्तिलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूर प्रमाणित भई कायम भएको विगो रकमको दश प्रतिशत वा दश लाखमध्ये जुन घटी हुन्छ सो बराबरको रकम पुरस्कार स्वरुप दिइनेछ ।

५. सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी प्रमुख अन्तराष्ट्रिय साझेदार

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणका लागि आवश्यक कार्य गर्न अन्तर्राष्ट्रिय एवं क्षेत्रीय स्तरमा समेत विभिन्न निकायहरु गठन गरी सञ्चालन गरिएका छन् । उक्त निकायहरुमध्ये वित्तीय कारवाही कार्यदल (ँबत्ँ) र एशिया प्रशान्त क्षेत्र समूह (बप्न) को बारेमा देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ ।

(क) वित्तीय कारवाही कार्यदल (**Financial Action Task Force-FATF**)

सन् १९८९ मा सात प्रमुख औद्योगिक राष्ट्रहरुको समूह (न्ठ) र युरोपेली संघको संयुक्त प्रयासबाट सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण गर्ने उद्देश्यले अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग तथा सहकार्य प्रवर्द्धन गर्ने गरी स्थापना भएको अन्तरसरकारी वित्तीय कारवाही

कार्यदल (एफएटीएफ) सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय छाता संस्था हो । यसको मुख्यालय फ्रान्सको पेरिसमा छ । वित्तीय कारवाही कार्यदलले पारित गरेका ४० वटा सिफारिसका आधारमा सम्पत्ति शुद्धीकरण र आतङ्कबादी कार्यमा हुने वित्तीय लगानीलाई अपराधीकरण गर्न, सो को कानूनी व्यवस्था र तिनको कार्यान्वयन गर्ने गराउने कार्यमा सुनिश्चितता प्रदान गर्ने कार्य गर्दै आएको छ । विश्वव्यापी रुपमा हुने सम्पत्ति शुद्धीकरण कार्यहरुको पहिचान गर्ने तथा तिनको निरोध गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने गराउने क्षेत्रमा वित्तीय कारवाही कार्यदल क्रियाशील रहेको छ ।

(ख) एशिया प्रशान्त क्षेत्र समूह**९ब्कष्ब एबअषष्अ न्चयगउ यल :यलभथ ीबगलमभचष्लन(ब्एन्०**

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी विभिन्न महादेशमा क्षेत्रीय संस्थाहरु क्रियाशील रहेका छन् । तीमध्ये सन् १९९७ मा स्थापित अष्ट्रेलियाको सिड्नीमा मुख्य कार्यालय रहेको एशिया प्रशान्त क्षेत्र समूह (ब्एन्) एशिया प्रशान्त क्षेत्रमा कार्यरत छ । एशिया प्रशान्त क्षेत्र समूहमा हाल नेपाल लगायत ४१ राष्ट्र सदस्य छन् । सन् २००२ मा नेपाल यो समूहको सदस्य भएको हो । यसले सदस्य राष्ट्रहरुको बीचमा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी सूचनाको सम्प्रेषण गर्नुको अतिरिक्त सहयोगको आदान प्रदान गर्ने र मानव संसाधन विकास गर्ने कार्यमा सघाउँछ । त्यसैगरी सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणका मापदण्डहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने कार्यमा सघाउने कार्य पनि एशिया प्रशान्त क्षेत्र समूहले गर्दछ । यसले सदस्य राष्ट्रको सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण कार्यान्वयनको सामूहिक समीक्षा गरेर सुधारका लागि सुझाव प्रदान गर्दछ ।

(ग) एगमण्ट समूह**९भ्कयलत न्चयगउ**

एगमण्ट समूह (भ्कयलत न्चयगउ) का सदस्य राष्ट्रहरुमा स्थापना गरिएका वित्तीय जानकारी इकाई (ँष्लबलअष्बा क्ष्लायचकबतष्यल ग्लष्त) हरुको साझा संगठन हो । यसले सम्पत्ति शुद्धीकरण र आतंककारी कार्यमा हुने वित्तीय सहयोगलाई नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले त्यस्ता सूचनाहरुको संकलन, विश्लेषण, अन्तरदेशीय सम्प्रेषण र ँक्ष हरुबीच सहयोगको आदान प्रदान गर्ने कार्य गर्दछ । ँक्ष हरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा पनि भ्कयलत न्चयगउ ले सहयोग आदान प्रदान गर्ने समेतको कार्य गर्दछ । संसारभरका ँक्ष हरु एगमण्ट समूहको सदस्य रहने व्यवस्था छ ।

६. सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणको भावी कार्यदिशा

- ☐ सबल कानुनी संरचनाको विकास, परिमार्जन एवं प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
- ☐ अनुसन्धान कार्यमा एकरुपता र प्रभावकारिताका लागि आवश्यक निर्देशिका र कार्यविधि तयार गरी लागू गर्ने एवं कार्य प्रक्रिया सरलीकरण गर्ने ।
- ☐ वित्तीय कारवाही कार्यदलका सुझाव एवं मार्गदर्शनको परिपालना र कार्यान्वयन गर्ने ।
- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी निवारण रणनीति तथा कार्य योजना प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने ।
- ☐ सम्वद्ध राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरुबीच प्रभावकारी समन्वय सुनिश्चित गरी सहयोग तथा सहकार्यमा पहल गर्ने ।
- ☐ सूचना संकलन, प्रशोधन, भण्डारण र विश्लेषण गर्ने प्रणालीको विकास गर्ने एवं संस्थागत क्षमता र अनुसन्धानमा संलग्न अधिकृतहरुको अनुसन्धानात्मक सीप र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- ☐ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापबाट मुलुकलाई जोगाउन रोकथाम सम्बन्धी विस्तृत र प्रभावकारी उपाय अवलम्बन गर्ने तथा सवल र सक्षम सुपरीवेक्षकीय प्रणालीको व्यवस्था गर्ने ।
- ☐ अपराधिक क्रियाकलापबाट आर्जित सम्पत्तिको स्रोत पहिचान र सम्पत्ति फिर्ता सम्बन्धमा प्रभावकारी व्यवस्था गर्ने ।
- ☐ सचेतनामूलक एवं प्रचारप्रसार लगायतका प्रवर्द्धनात्मक कार्यलाई व्यापक रुपमा अगाडि बढाउने ।

सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग
पुल्चोक, ललितपुर
फोन नं. ०१-५०१०२७७, ५०१०२७८
थप जानकारीको लागि Website: www.dmli.gov.np